

Kraak de kleurcode

Ga op zoek naar het juiste adres

Leerweg

Leerroute: 2
Functioneringsniveau: E2

Vak

Digitale geletterdheid

Leeftijd

13 t/m 15 jaar

Domein

Informatievaardigheden
Computational thinking

Duur

Ca. 45 min.

Vaardigheden

Kritisch denken
Probleemoplossend denken

Deze les

In deze les versturen de leerlingen een kaart naar een denkbeeldig persoon. In een digitaal adresboek zoeken ze naar de juiste adresgegevens van de personen. De adresgegevens zijn gecodeerd met kleuren en iconen. De leerlingen nemen de kleuren over op hun kaart bij de juiste iconen. Hierbij ontstaat een kleurcode. Deze kleurcodes leiden de leerlingen naar het juiste huis.

Lesopzet

Introductie

10 min. ⌚

De leerlingen gaan in gesprek over adresgegevens en een adresboek. Ze leren wat adresgegevens zijn en waarom deze nodig zijn voor het versturen van brieven en kaarten. Ze bekijken op een kaart waar de adresgegevens staan.

Kern

30 min. ⌚

De leerlingen versturen een kaart naar een denkbeeldig persoon. Ze gebruiken een digitaal adresboek om de adresgegevens van de persoon te achterhalen. Hiervoor zoeken en openen ze het bestand op een apparaat. De gegevens in het adresboek vormen samen een kleurcode waarmee ze hun kaart kunnen bezorgen.

Afsluiting

5 min. ⌚

De leerlingen kijken terug op de les. Ze bespreken welke gegevens ze nodig hebben voor het versturen van brieven en kaarten en waar ze deze gegevens kunnen terugvinden.

Inhoud van de les

Leerdoelen

De leerlingen leren:

- » wat adresgegevens zijn en wat een adresboek is.
- » een digitaal adresboek openen op een apparaat (computer of tablet).
- » adresgegevens herkennen in een digitaal adresboek.
- » adresgegevens ordenen op een kaart.
- » een kaart versturen met behulp van adresgegevens en kleurcodes.

Aansluiting curriculum

Deze les sluit aan bij de doelen uit de Leerlijn Digitale Geletterdheid en bij de kerndoelen van de leergebieden:

- » De leerling herkent eenvoudige soorten data in een formulier (uit de eigen omgeving): letters, cijfers, voornamen, plaatsnamen, straatnamen etc.
- » De leerling vindt en opent een lokaal bestand op een device.

Benodigde voorkennis

De leerlingen herkennen cijfers, letters en kleuren. Ze kunnen onder begeleiding werken op een computer of tablet. Dit hebben ze geoefend in de lessen [Ruimtereis](#) (SO M1), [EHBO-theater](#) (SO E1) en [Natuur in de stad](#) (VSO E2).

Benodigheden

- Geprinte kaart per leerling.
- Eén set geprinte huisjes op A4.
- Digitale adresboek.
- Computer of tablet met het digitale adresboek per leerling.
- Kleurpotloden (geel, oranje, blauw, groen) per leerling.
- Optioneel: fysiek adresboek.

Voorbereiden

- Lees de docentenhandleiding goed door.
- Print de kaarten per leerling. Print één kaart extra ter illustratie (dia 8). Schrijf op de voorkant van elke kaart een getal (1 t/m 8). Zorg dat alle getallen minimaal één keer voorkomen.
- Print één set van drie huizen op A4-papier. Hang de huizen op drie verschillende plekken op de muren of ramen. Zet onder elk huis een tafel of stoel klaar. Hier kunnen de leerlingen hun kaarten neerleggen.
- Zet het digitale adresboek op de apparaten van de leerlingen, bijvoorbeeld op het bureaublad. Open het bestand niet. Dit gaan de leerlingen zelf doen.
- Leg de kleurpotloden klaar, vier per leerling van elke kleur één (oranje, groen, geel, blauw).

Differentiatie

Tijdens de les kunnen leerlingen meer leren over het sorteren van post en over postcodes. Hiervoor kan tijdens de introductie deze [video](#)¹ van SchoolTV getoond en besproken worden.

De leerlingen zoeken met behulp van een adresboek de adresgegevens voor hun kaart. Ze kleuren de overeenkomstige kleuren op hun kaart. Ter verduidelijking kan de docent het eerste adres van het adresboek voordoen. Naast het inkleuren van de kaart, kunnen leerlingen ook de gegevens op de kaart schrijven.

¹ <https://schooltv.nl/item/hoe-wordt-post-gesorteerd-miljoenen-brieven-per-dag>

Begeleiding tijdens de les

Legenda:	Vertel dit de leerlingen	Dit doen de leerlingen
	Achtergrondinformatie	Differentiatie

Toelichting

Introduceer de les en bespreek de leerdoelen. Vertel de leerlingen dat zij een denkbeeldig (fictief) persoon een kaartje gaan sturen. Ze weten niet waar de personen wonen en gaan eerst op zoek naar het juiste adres. Ze leren in deze les wat adresgegevens zijn en wat een adresboek is. Ze leren het adresboek openen op een computer en de adresgegevens aflezen.

Bekijk samen met de leerlingen de [video²](#) van SchoolTV van minuut 00:19 t/m 01:50. De video gaat over het krijgen en versturen van brieven en pakketten. Bespreek de video na. Wat zagen de leerlingen in de video? Sturen ze of krijgen ze zelf weleens een brief of een kaartje? Wat heb je nodig wanneer je een brief of een kaartje wilt sturen? (Briefpapier/ kaartje, schrijfmateriaal, adresgegevens, postzegel.)

Vertel de leerlingen dat ze zelf een kaartje gaan versturen naar een denkbeeldig persoon. Vertel dat ze hiervoor de adresgegevens van de persoon moeten weten. Deel de kaarten per leerling uit. Bespreek met behulp van de kaarten en het digibord wat adresgegevens zijn en welke gegevens ze nodig hebben. Stel hiervoor onderstaande vragen aan de leerlingen:

- Wat zie je op de kaart?
- Waar zouden de iconen op de kaart voor staan? (Naam, straat, huisnummer, postcode, woonplaats)
- Waarom staan deze gegevens erop? (Met deze gegevens weet de postbode waar de kaart heen moet.)
- Wat is een straatnaam en huisnummer? (De straatnaam is de naam van de straat waar een huis of gebouw staat. In een straat staan vaak meerdere huizen/gebouwen. Met een huisnummer kun je zien welk huis het is.)
- Wat is een postcode? (Een mix van vier cijfers en twee letters. Hiermee kan de post makkelijk gesorteerd worden.)

Vertel dat bij het versturen van een brief of kaart de adresgegevens op een vaste plek staan, zodat de postbode snel kan zien waar de brief of kaart heen moet.

Bekijk samen met de leerlingen deze [video³](#) van SchoolTV over postsortering en de postcode.

² <https://schooltv.nl/item/het-klokhuis-post>

³ <https://schooltv.nl/item/hoe-wordt-post-gesorteerd-miljoenen-brieven-per-dag>

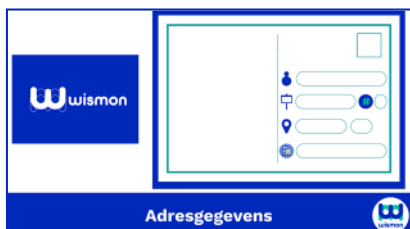
Dia's

2

3

4

Toelichting

Vertel de leerlingen dat ze niet weten in welk huis de personen wonen. Ze kunnen de adresgegevens terugvinden in een adresboek. Vraag de leerlingen wat een adresboek zou kunnen zijn.

Een adresboek is een boekje, document of programma waarin je de gegevens van vrienden en familie kan opslaan. Behalve de adresgegevens (straatnaam, huisnummer, plaats, postcode) kun je er vaak ook een e-mailadres of telefoonnummer in opslaan of opschrijven.

Laat de leerlingen eventueel een fysiek adresboekje zien en laat zien welke gegevens hier ingevuld kunnen worden.

Open het digitale adresboek op het digibord. Bespreek met de leerlingen de gegevens die in het adresboek te vinden zijn. Vergelijk de iconen in het adresboek met de iconen op de kaart. Vertel dat elk icoon staat voor een gegeven van een persoon.

Vertel de leerlingen dat het adresboek ook op hun eigen computer/tablet staat. Laat zien waar de leerlingen het adresboek op hun apparaat kunnen vinden en hoe ze het document kunnen openen. Laat de leerlingen de stappen direct nadoen of laat de leerlingen dit na de uitleg zelfstandig doen. Help de leerlingen waar nodig.

Laat de leerlingen de voorkant van hun kaart bekijken. Ze zien dat hier een nummer op staat. Vertel dat de leerlingen bij hetzelfde nummer in het adresboek de juiste gegevens van hun persoon kunnen vinden (naam, straatnaam, huisnummer, plaatsnaam en postcode). Elk gegeven in het adresboek heeft een eigen kleur. Met behulp van de kleuren kunnen de leerlingen erachter komen naar welk huis hun kaart gestuurd moet worden.

De leerlingen gaan op zoek naar de kleurcode voor hun kaart. In de rij van hun nummer in het adresboek zoeken ze de kleur van het poppetje (voornaam). Op de kaart kleuren ze het vakje met het poppetje in met dezelfde kleur kleurpotlood. Ze herhalen deze stappen voor de iconen voor straatnaam, huisnummer, postcode en woonplaats. De leerlingen vinden een kleurcode die overeenkomt met de daken van de huisjes. Voor de kleurcode lezen de leerlingen de kaart van boven naar beneden af (de regels van de straat en postcode bestaan ieder uit twee kleuren).

Doe de opdracht eventueel voor met de gegevens van persoon 1. Geef alle gegevens op de postkaart de juiste kleur en laat zien dat er een kleurcode ontstaat. Benoem dat de kleurcode past bij een van de huisjes in het klaslokaal.

Daag de leerlingen uit om de adresgegevens ook op het kaartje te schrijven. Laat de leerlingen een tekening of een tekstje schrijven op de linkerkant van het kaartje. Laat de leerlingen een sticker plakken of zelf een postzegel tekenen op de plek van de postzegel.

Dia's

5

6

7

Toelichting

De leerlingen bezorgen hun kaart. De leerlingen hebben op de plek van de adresgegevens een kleurcode op de kaart staan. Ze vergelijken de kleurcode op hun kaart met de kleurcode op de daken van de huizen. Ze bezorgen de brief bij het huisje met dezelfde kleurcode en leggen hun kaart op de tafel/stoel onder het huisje.

Help de leerlingen bij het zoeken naar het juiste huisje en stimuleer leerlingen om elkaar te helpen. Bekijk samen met de leerlingen de kaarten die bij de huisjes liggen.

- Liggen de kaarten op de goede plek?
- Waar kunnen ze dat naast de kleurcode nog meer aan zien? (Aan de huisnummers op de kaarten en de huizen)
- Hoe kan het dat er meerdere kaarten bij een huis liggen? (Er wonen meerdere personen in een huis)

Vraag de leerlingen hoeveel personen er in een huis wonen. Laat de leerlingen de kaarten sorteren op nummers en in het adresboek de namen van de personen opzoeken.

Huis 2

De kleurcode van het huis: **Oranje, Groen, Groen, Blauw, Oranje, Blauw**. Bij huis 2 horen de volgende ingekleurde postkaarten: Oranje (voornaam), Groen (straatnaam), Groen (huisnummer), Blauw (postcode cijfers), Oranje (postcode letters), Blauw (plaatsnaam).

Er wonen drie personen op huisnummer 2: Don, Jet en Lin.

Huis 4

De kleurcode van het huis: **Oranje, Geel, Geel, Blauw, Oranje, Blauw**. Bij huis 4 horen de volgende ingekleurde postkaarten: Oranje (voornaam), Geel (straatnaam), Geel (huisnummer), Blauw (postcode cijfers), Oranje (postcode letters), Blauw (plaatsnaam).

Er wonen twee personen op huisnummer 4: Kit en Cas.

Huis 6

De kleurcode van het huis: **Oranje, Geel, Geel, Groen, Oranje, Groen**. Bij huis 6 horen de volgende ingekleurde postkaarten: Oranje (voornaam), Geel (straatnaam), Geel (huisnummer), Groen (postcode cijfers), Oranje (postcode letters), Groen (plaatsnaam).

Er wonen drie personen op huisnummer 6: Puk, Sef en Bo.

Sluit de les af door samen met de leerlingen terug te blikken op de les. Bespreek met de leerlingen wat adresgegevens zijn en waar ze die kunnen terugvinden. Vraag de leerlingen hoe ze het vonden om de gegevens in het formulier te zoeken en of ze het juiste adres gevonden hadden. Welke gegevens hebben ze nodig wanneer ze een vriend of familielid een kaartje willen sturen?

Dia's

8

9